จรรยาบรรณของที่ปรึกษาทางการเงิน

(ฉบับปรับปรุง – ตุลาคม 2559)

บทนำ (Introduction)

สืบเนื่องจากชมรมวาณิชธนกิจ สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทยได้จัดทำจรรยาบรรณของที่ปรึกษาทางการเงินมาตั้งแต่ปี 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การประกอบวิชาชีพด้านวาณิชธนกิจของที่ปรึกษาทางการเงินที่เป็นสมาชิกชมรมวาณิชธนกิจเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีมาตรฐาน ตลอดจนเพื่อรักษา ส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อันจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวมต่อธุรกิจ และเป็นที่ยอมรับต่อลูกค้าและประชาชนทั่วไป อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันแนวโน้มและพัฒนาการของภาคธุรกิจได้เปลี่ยนแปลงไป โดยมีการบังคับใช้กฎหมายเพิ่มเติม และส่งเสริมให้ที่ปรึกษาทางการเงินมีการควบคุมคุณภาพงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน รวมทั้ง ให้ความสำคัญกับการต่อต้านคอร์รัปชั่น

ชมรมวาณิชธนกิจจึงได้ปรับปรุงจรรยาบรรณของที่ปรึกษาทางการเงินเพื่อให้ครอบคลุมการควบคุมคุณภาพงานด้านการเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย รวมทั้ง การต่อต้านคอร์รัปชั่น ซึ่งในการนี้ ชมรมฯ ขอขอบคุณคณะทำงานด้านการเป็นองค์กรกำกับดูแลตนเอง (Self-Regulatory Organization) ที่ได้เสียสละเวลาในการร่วมปรับปรุงจรรยาบรรณของที่ปรึกษาทางการเงิน เพื่อให้ที่ปรึกษาทางการเงินได้ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานต่อไป

<u>กรรมการชมรมวาณิชธนกิจที่รับผิดชอบด้านการเป็นองค์กรกำกับดูแลตนเอง</u>
<u>(Self-Regulatory Organization)</u>

1. คุณนรเชษฐ์ แสงรุจิ	บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน)
2. คุณมนตรี ศรไพศาล	บริษัทหลักทรัพย์ เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
3. คุณพัชร เนตรสุวรรณ	บริษัท แคปปิตอล แอ๊ดแวนเทจ จำกัด
4. คุณรัฐชัย ธีระธนาวัฒน์	บริษัทหลักทรัพย์ อาร์เอชบี (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
5. คุณสมศักดิ์ ศิริชัยนฤมิตร	บริษัท แอสเซท โปร แมเนจเม้นท์ จำกัด
6. คุณนิธิกรณ์ ศรีศิรินทร์	บริษัท ที่ปรึกษา เอเซีย พลัส จำกัด

<u>ผู้แทนบริษัทสมาชิกชมรมวาณิชธนกิจ</u>

1. คุณประเสริฐ ภัทรดิลก	บริษัท แอดไวเซอรี่ พลัส จำกัด
2. คุณศิริพร เหล่ารัตนกุล	บริษัท ที่ปรึกษา เอเซีย พลัส จำกัด
3. คุณเสาวลักษณ์ จงเลิศธรรม	บริษัท ที่ปรึกษา เอเซีย พลัส จำกัด
4. คุณภัทรพร มิลินทสูต	บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน)
5. คุณอภิชาติ จงสงวนประดับ	บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน)
6. คุณชานนท์ เค้าไพบูลย์	บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน)

7. คุณสุกัญญา เกิงฝาก บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน)
8. คุณวันทนา เพชรฤกษ์วงศ์ บริษัทหลักทรัพย์ เมย์แบงก์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

ชมรมวาณิชธนกิจหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบริษัทสมาชิกชมรมฯ จะได้นำจรรยาบรรณของที่ปรึกษาทางการเงินฉบับปรับปรุงนี้ไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้การประกอบวิชาชีพด้านวาณิชธนกิจของบริษัทสมาชิกชมรมฯ เป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีมาตรฐาน ตลอดจนเพื่อรักษา ส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อันจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวมต่อธุรกิจ และเป็นที่ยอมรับต่อลูกค้าและประชาชนโดยทั่วไป

ชมรมวาณิชธนกิจ สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย
ตุลาคม 2559

วัตถุประสงค์

- จรรยาบรรณในการให้บริการด้านวาณิชธนกิจฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้การประกอบวิชาชีพด้านวาณิชธนกิจของที่ปรึกษาทางการเงินที่เป็นสมาชิกชมรมวาณิชธนกิจเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีมาตรฐาน ตลอดจนเพื่อรักษาส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อันจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวมต่อธุรกิจ และเป็นที่ยอมรับต่อลูกค้าและประชาชนโดยทั่วไป

- จรรยาบรรณฉบับนี้ให้มีผลครอบคลุมถึงการให้บริการด้านวาณิชธนกิจของบริษัทสมาชิกของชมรม โดยไม่คำนึงว่าในการให้บริการนั้น บริษัทสมาชิกของชมรมจะมีฐานะเป็นที่ปรึกษาทางการเงินหรือที่ปรึกษาทางการเงินอิสระหรือไม่ก็ตาม

การนำจรรยาบรรณฉบับนี้ไปประยุกต์ใช้

- จรรยาบรรณฉบับนี้ควรใช้ควบคู่กับและเป็นส่วนเพิ่มเติมของกฎระเบียบข้อบังคับ กฎหมาย และแนวทางปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับที่ปรึกษาทางการเงิน การใช้จรรยาบรรณฉบับนี้มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้แทนกฎหมายหรือประกาศของหน่วยงานทางการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่เกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างจรรยาบรรณและกฎระเบียบของหน่วยงานทางการที่ปรึกษาทางการเงินจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่มีความเข้มงวดมากกว่า

- เว้นแต่จะได้กล่าวถึงไว้โดยเฉพาะเจาะจงในจรรยาบรรณฉบับนี้ การกล่าวถึงที่ปรึกษาทางการเงินให้หมายรวมถึงที่ปรึกษาทางการเงินอิสระด้วย

- การกำหนดความหมายของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาเรื่องการจัดการบัญชีส่วนบุคคล ที่ปรึกษาทางการเงินควรพิจารณากำหนดความหมายให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวการณ์ โดยอย่างน้อยความหมายของบุคคลที่เกี่ยวข้องในกรณีดังกล่าวควรครอบคลุมถึงบุคคลตามมาตรา 258 ของ พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม

สารบัญ

	หน้า
บทนิยาม	
1. ความซื่อสัตย์ ความเป็นกลาง และความรับผิดชอบต่อสาธารณะ (Integrity Fairness and Responsibility to Public)	2
2. หลักปฏิบัติของการประกอบธุรกิจ (Conduct of Business) และ มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard of Work)	4
3. ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ (Competence)	7
4. ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflicts of Interest)	9
5. การปฏิบัติต่อลูกค้า (Duties to Client)	11
6. การจัดการบัญชีส่วนบุคคล (Personal Account Dealings)	13
7. การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการป้องกันและปราบปราม การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Counter Terrorist Financing)	15
8. การต่อต้านคอร์รัปชั่น (Anti-Corruption)	16

บทนิยาม (Definition)

จรรยาบรรณ	จรรยาบรรณในการให้บริการด้านวาณิชธนกิจของที่ปรึกษาทางการเงินที่เป็นสมาชิกชมรมวาณิชธนกิจ
ที่ปรึกษาทางการเงิน	สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่ได้รับความเห็นชอบที่ปรึกษาทางการเงินตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่าด้วยการให้ความเห็นชอบที่ปรึกษาทางการเงิน และขอบเขตการดำเนินงาน
ที่ปรึกษาทางการเงินอิสระ	ที่ปรึกษาทางการเงินที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางการเงินอิสระในการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ ที่ปรึกษาทางการเงินอิสระในการทำรายการเกี่ยวโยงกัน ที่ปรึกษาทางการเงินอิสระในการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ ที่ปรึกษาทางการเงินอิสระตามกฎระเบียบอื่นใดที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานทางการ
ผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานการเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน
หน่วยงานทางการ	สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
บุคคลที่เกี่ยวข้อง	บุคลากรหรือผู้บริหารของที่ปรึกษาทางการเงินที่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นความลับของลูกค้า รวมถึงบริษัทย่อย บริษัทที่เกี่ยวข้อง บุคลากร หรือผู้บริหารของบริษัทย่อย บริษัทที่เกี่ยวข้อง และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับที่ปรึกษาทางการเงิน
สำนักงาน	สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

1. ความซื่อสัตย์ ความเป็นกลาง และความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

(Integrity Fairness and Responsibility to Public)

“ที่ปรึกษาทางการเงินต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เป็นกลาง และมีความรับผิดชอบต่อสาธารณะ”

<u>แนวทางปฏิบัติ</u>

ความซื่อสัตย์สุจริต

1.1 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องไม่ประพฤติปฏิบัติใด ๆ ที่ส่อไปในทางไม่สุจริตหรือก่อให้เกิดความเข้าใจผิดโดยการเสนอข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ครบถ้วนหรือละเว้นที่จะกล่าวถึงข้อมูลที่มีนัยสำคัญต่อการให้ความเห็น อันจะมีผลกระทบต่อความเข้าใจของผู้รับข้อมูลนั้น

1.2 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องไม่ยินยอมโดยตั้งใจให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับคุณสมบัติทางวิชาชีพที่ตนไม่มี

1.3 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องดูแลเพื่อมั่นใจได้ว่าบุคลากรของที่ปรึกษาทางการเงินปฏิบัติตามจรรยาบรรณนี้อย่างเคร่งครัด

1.4 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวังรอบคอบ ซื่อสัตย์สุจริต น่าเชื่อถือ เยี่ยงผู้มีวิชาชีพจะพึงกระทำ

ความเป็นกลาง

1.5 ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางการเงินอิสระ ที่ปรึกษาทางการเงินต้องปฏิบัติงานทางวิชาชีพด้วยความเป็นอิสระ ตรงไปตรงมาไม่ลำเอียง และปราศจากผลประโยชน์ส่วนตัวใด ๆ

1.6 ที่ปรึกษาทางการเงินอิสระควรให้ความเห็นที่ตรงไปตรงมา ความเห็นของที่ปรึกษาทางการเงินอิสระไม่ควรถูกทำให้ไขว้เขวไปด้วยสิ่งที่กำหนดไว้เบื้องต้น หรือไม่ควรที่จะต้องสอดคล้องกับข้อมูลหรือสิ่งที่กำหนดไว้เบื้องต้นโดยปราศจากข้อมูลพื้นฐานรองรับ

1.7 ที่ปรึกษาทางการเงินอิสระต้องไม่รับ หรือให้บริการงาน ซึ่งมีการกำหนดให้ค่าบริการขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงาน หรือการให้ความเห็นใด ๆ ในรายงานความเห็นของที่ปรึกษาทางการเงินอิสระ อันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ ซื่อสัตย์ และเป็นกลางของตน

1.8 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องไม่ให้ความเห็นโดยอ้างอิงข้อมูลที่มีนัยสำคัญที่ได้จากลูกค้า หรือแหล่งข้อมูลอื่นโดยไม่มีการระบุเป็นเงื่อนไขเอาไว้หรือได้รับการยืนยันจากแหล่งข้อมูลที่เป็นอิสระ เว้นแต่ว่าเป็นการอ้างอิงที่สามารถทำได้ในลักษณะของข้อจำกัดของการทำหน้าที่

เป็นที่ปรึกษาทางการเงิน ทั้งนี้ ที่ปรึกษาทางการเงินต้องพิจารณาข้อมูลด้วยความรอบคอบ สมเหตุสมผลเยี่ยงวิญญูชน

1.9 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องไม่ให้ความเห็นโดยอ้างอิงข้อสรุปที่ไม่มีเหตุผลสนับสนุนอย่างเพียงพอ หรือซึ่งเป็นข้อสรุปที่มีอคติ และความลำเอียง อันจะส่งผลต่อการให้ความเห็นของที่ปรึกษาทางการเงิน

ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

1.10 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายโดยมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งรวมถึงสาธารณะ ตลาดทุนและผู้ลงทุนรายย่อย ไม่เฉพาะแต่เพียงลูกค้า หรือคู่สัญญา

1.11 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องไม่ประพฤติตนในลักษณะใด ๆ ที่ทำให้เป็นการเสื่อมเสียชื่อเสียง ความน่านับถือ ความเชื่อมั่น และความน่าไว้วางใจที่ลูกค้าหรือสาธารณชนมีต่อผู้ประกอบวิชาชีพ

2. หลักปฏิบัติของการประกอบธุรกิจ (Conduct of Business) และ มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard of Work)

“ที่ปรึกษาทางการเงินควรมั่นใจว่าที่ปรึกษาทางการเงินมีความพร้อมและมีความเหมาะสม (Fit & Proper) ในการประกอบธุรกิจด้านวาณิชธนกิจตลอดเวลาที่ให้บริการ รวมถึงจัดให้มีบุคลากรที่มีคุณสมบัติครบถ้วน และต้องปฏิบัติงานอย่างมีมาตรฐานในฐานะผู้มีวิชาชีพตลอดเวลา”

<u>แนวทางปฏิบัติ</u>

ความพร้อมของที่ปรึกษาทางการเงิน

2.1 ที่ปรึกษาทางการเงินควรมีความพร้อม และมีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการประกอบวิชาชีพ รวมทั้งได้รับความเห็นชอบในการเป็นที่ปรึกษาทางการเงินจากสำนักงาน

2.2 ที่ปรึกษาทางการเงินควรจะมีการบริหารงานอย่างเหมาะสม โดยรวมถึงและไม่จำกัดเพียงการดำเนินการ ดังนี้

- มีการจัดระบบการจัดการและการควบคุมภายในอย่างรอบคอบรัดกุม
- มีการจัดการระบบการควบคุมด้านการเงิน และการปฏิบัติการอย่างเหมาะสม
- มีการจัดการระบบบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับธุรกิจของตน
- มีการจัดสรรและพัฒนาทรัพยากรบุคคล อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ที่คำนึงถึงคุณภาพงานที่ได้มาตรฐาน

การจัดเก็บเอกสาร

2.3 ที่ปรึกษาทางการเงินควรมีการจัดเก็บเอกสารและหลักฐานประกอบต่าง ๆ ในการทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางการเงิน เพื่อการอ้างอิงและตรวจสอบ (audit trail) รวมทั้งเพื่อให้สามารถแสดงต่อหน่วยงานกำกับดูแลได้

การกำกับดูแลการปฏิบัติงาน

2.4 ที่ปรึกษาทางการเงินควร

- จัดให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานเพื่อติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ จรรยาบรรณ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- จัดให้มีผู้มีความชำนาญ และประสบการณ์อย่างเพียงพอในการเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน

- กำหนดให้ฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงานมีความเป็นอิสระ และไม่ขึ้นต่อสายงานใด ๆ โดยมีการรายงานโดยตรงต่อผู้บริหารสูงสุดขององค์กร อย่างไรก็ตามที่ปรึกษาทางการเงินขนาดเล็กที่มีบุคลากรจำกัด ผู้บริหารระดับสูงที่ไม่ขึ้นต่อสายงานใด ๆ อาจทำหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติงานด้วย

2.5 ที่ปรึกษาทางการเงินควรมีการจัดทำคู่มือการกำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในให้ครอบคลุมงานด้านที่ปรึกษาทางการเงิน เพื่อให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ จรรยาบรรณและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นโยบายการรับงานและการบอกเลิกงานจากลูกค้า

2.6 บริษัทต้องจัดให้มีนโยบายและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาก่อนที่จะรับงานจากลูกค้า โดยนโยบายการรับงานต้องคำนึงถึงเรื่องความเป็นอิสระของบริษัทในการรับงาน ความพร้อมของทรัพยากรบุคคล และการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นของลูกค้า

2.7 บริษัทต้องกำหนดนโยบายที่จะถอนตัวจากการรับงาน ในกรณีที่บริษัทได้รับหรือตรวจพบข้อมูลภายหลังรับงานไปแล้ว ซึ่งแสดงบ่งชี้เกี่ยวกับการไม่ได้รับความร่วมมือจากลูกค้าในการตรวจสอบหรือแก้ไขประเด็นปัญหาต่าง ๆ ซึ่งมีผลให้บริษัทไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของที่ปรึกษาทางการเงินได้ตามข้อกำหนดของกฎหมาย จรรยาบรรณ และมาตรฐานวิชาชีพ

ความถูกต้องและครบถ้วนของการเปิดเผยข้อมูล

2.8 ที่ปรึกษาทางการเงินควรศึกษาความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล (due diligence) ที่เปิดเผยในแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามแนวทางหรือมาตรฐานที่หน่วยงานทางการยอมรับหรือกำหนด

2.9 กรณีที่ที่ปรึกษาทางการเงินใช้ข้อมูลที่ได้รับจากลูกค้า เพื่อประกอบการวิเคราะห์และให้ความเห็น จัดเตรียมเอกสารเพื่อเผยแพร่ต่อผู้ลงทุนและประกอบการขออนุญาตต่อหน่วยงานทางการ ที่ปรึกษาทางการเงินควรพิจารณาข้อมูลที่ได้รับด้วยความรอบคอบ และสมเหตุสมผลตามมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพพึงกระทำ รวมทั้งการให้คำแนะนำต่อลูกค้าในเรื่องของความรับผิดชอบที่ต้องมีการดำเนินการอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลดังกล่าวมีความถูกต้องเพียงพอ ไม่ก่อให้เกิดการเข้าใจผิดหรือขาดข้อมูลที่มีสาระสำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อการวิเคราะห์และให้ความเห็นของที่ปรึกษาทางการเงิน รวมทั้งอาจมีผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน

2.10 ที่ปรึกษาทางการเงินควรมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมข้อมูลที่จะเผยแพร่ต่อสาธารณชน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเอกสารมีความครบถ้วน ถูกต้อง ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือขาดข้อมูลที่มีสาระสำคัญซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน

2.11 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องไม่ลอกเลียนผลงานหรือข้อมูลอ้างอิงของผู้อื่น และแอบอ้างว่าเป็นผลงานหรือข้อมูลอ้างอิงของตนเอง หรือกระทำการอื่นใดซึ่งพิจารณาได้ว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ทางปัญญาของผู้อื่นในการเสนอผลงานของตนต่อลูกค้าผู้รับบริการ

2.12 ในการให้บริการทางวิชาชีพ ที่ปรึกษาทางการเงินมีหน้าที่ที่จะต้องนำเสนอผลการให้บริการในลักษณะที่แยกแยะให้เห็นอย่างชัดเจนระหว่างข้อมูลข้อเท็จจริง การวิเคราะห์และการให้ความเห็นของที่ปรึกษาทางการเงิน เพื่อมิให้เกิดความสับสนแก่ผู้ใช้ประโยชน์จากรายงาน

2.13 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องไม่จ้างงาน หรือยินยอมให้บุคคล/นิติบุคคลอื่นทำงานในหน้าที่ที่ปรึกษาทางการเงิน ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนโดยใช้ชื่อของที่ปรึกษาทางการเงิน ทั้งนี้ ที่ปรึกษาทางการเงินต้องรับรู้ว่า การลงนามรับรองในรายงาน ถือเป็นความรับผิดชอบโดยสมบูรณ์ของที่ปรึกษาทางการเงิน ผู้ลงนามที่มีต่อเนื้อหาสาระและความถูกต้องของรายงาน รวมทั้งเนื้อหาที่อาจเป็นผลงานของผู้อื่นที่ได้รับการอ้างอิงถึง

การจัดทำสัญญา/ข้อตกลงกับลูกค้า

2.14 ที่ปรึกษาทางการเงินควรจัดทำสัญญา/ข้อตกลงเพื่อให้ลูกค้าทราบและเข้าใจถึงค่าธรรมเนียมที่จะถูกเรียกเก็บ เงื่อนไขต่าง ๆ และขอบเขตของบริการที่จะได้รับ (จากค่าธรรมเนียมและเงื่อนไขเหล่านี้) อย่างชัดเจน และจะต้องไม่กระทำการใด ๆ โดยมีข้อตกลงในการให้ผลตอบแทนอื่นใดแก่กันนอกเหนือจากที่ได้รับตามปกติ

2.15 ที่ปรึกษาทางการเงินควรใช้ความระมัดระวังในการสอบทานก่อนลงนามในสัญญาว่าจ้างการเป็นที่ปรึกษาทางการเงินว่าที่ปรึกษาทางการเงินสามารถยุติการให้บริการในกรณีที่ลูกค้าปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล (due diligence) ได้หรือไม่

3. **ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ** (Competence)

"ที่ปรึกษาทางการเงินควรปฏิบัติงานด้วยความรู้ความสามารถ และความชำนาญทางวิชาชีพ"

<u>แนวทางปฏิบัติ</u>

ความรู้ความสามารถของที่ปรึกษาทางการเงิน

3.1 ที่ปรึกษาทางการเงินควรรับงานที่ที่ปรึกษาทางการเงินมีความรู้ความสามารถเพียงพอทั้งความรู้ในด้านวิชาการและความรู้ในอุตสาหกรรมของลูกค้าเท่านั้น

3.2 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องไม่ทำการโฆษณากล่าวอ้างหรือกล่าวเกินความเป็นจริงเกี่ยวกับคุณสมบัติทางวิชาชีพ หรือความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพของตน เพื่อให้ได้รับงานบริการที่ต้องการ

3.3 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องไม่นำผลงานของที่ปรึกษาทางการเงินอื่นมาใช้โดยไม่ได้รับคำยินยอมจากที่ปรึกษาทางการเงินนั้น ทั้งนี้ การนำผลงานของที่ปรึกษาทางการเงินอื่นมาใช้ที่ปรึกษาทางการเงินยังต้องใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้ และพิจารณาความเหมาะสมในระยะเวลานั้น ๆ รวมทั้งควรสอบทานผลงานนั้นด้วยความระมัดระวังรอบคอบดังเช่นผู้ประกอบวิชาชีพพึงกระทำ

บุคลากรของที่ปรึกษาทางการเงิน

3.4 ที่ปรึกษาทางการเงินควรมั่นใจว่า

(1) บุคลากรผู้ให้คำแนะนำด้านวาณิชธนกิจมีคุณสมบัติเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น

(2) พนักงานมีมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ โดยจัดให้มีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้พนักงานมีความรอบรู้ ความสามารถ มีจริยธรรมและจรรยาบรรณ รวมถึงความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่

(3) มีสายงานรับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางการเงินที่ชัดเจน <u>โดยสายงานต้องมีผู้ที่องค์กรกำหนดให้ทำหน้าที่ผู้ควบคุมการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ที่ชมรมวาณิชธนกิจกำหนด</u>[1]

---

[1] ณ ปัจจุบัน (ตุลาคม 2559) หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

1) ข้อบังคับชมรมวาณิชธนกิจ (ดาวน์โหลดได้ที่ http://www.asco.or.th/club_rules.php?clubid=2)
2) ประกาศคณะกรรมการชมรมวาณิชธนกิจเรื่อง คุณสมบัติการสมัครเป็นสมาชิกชมรมวาณิชธนกิจ ประกาศ ณ วันที่ 8 มกราคม 2552 (ดาวน์โหลดได้ที่ http://www.asco.or.th/club_standard.php?clubid=2)
2) ประกาศคณะกรรมการชมรมวาณิชธนกิจเรื่อง การดำรงสถานะการเป็นสมาชิกชมรมวาณิชธนกิจ ประกาศ ณ วันที่ 22 สิงหาคม 2551 (ดาวน์โหลดได้ที่ http://www.asco.or.th/club_standard.php?clubid=2)
4) บันทึกชมรมวาณิชธนกิจ ลงวันที่ 26 มีนาคม 2557 เรื่อง ชี้แจงคุณสมบัติการดำรงสถานะการเป็นสมาชิกชมรมวาณิชธนกิจสำหรับบริษัทที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกชมรมฯ ตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นไป (ดาวน์โหลดได้ที่ http://www.asco.or.th/club_standard.php?clubid=2)

การใช้ผู้เชี่ยวชาญอื่น

3.5 ในการให้บริการที่มีความต้องการใช้ผู้ชำนาญเฉพาะด้าน ที่ปรึกษาทางการเงินควรให้คำแนะนำลูกค้าให้จัดหาผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาเพื่อจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่แก่ลูกค้า โดยที่ไม่ขัดต่อกฎหมายและหลักเกณฑ์อื่น ๆ

3.6 กรณีที่ที่ปรึกษาทางการเงินไม่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในข้อมูลที่ต้องจัดเตรียมหรือร่วมจัดทำ หรือให้ความเห็นในฐานะเป็นที่ปรึกษาทางการเงินส่วนใด ที่ปรึกษาทางการเงินอาจนำข้อมูลจากบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญ ในด้านนั้นมาอ้างอิงได้ หรือประกอบความเห็น ทั้งนี้ ที่ปรึกษาทางการเงินควรใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้แหล่งข้อมูล หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความน่าเชื่อถือและควรเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้นจริง ๆ และเหมาะสมในระยะเวลานั้น ๆ รวมทั้งควรพิจารณาความน่าเชื่อถือของผลงานของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว โดยอย่างน้อยควรสอบทานรายงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบเท่าที่วิญญูชนพึงกระทำ ทั้งนี้ ที่ปรึกษาทางการเงินควรพิจารณานำรายงานของผู้เชี่ยวชาญเปิดเผยไว้ในรายงานของที่ปรึกษาทางการเงินตามความเหมาะสม

4. **ความขัดแย้งทางผลประโยชน์** (Conflicts of interest)

“ในการให้บริการที่ปรึกษาทางการเงินควรหลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นกับลูกค้า รวมทั้งที่เกิดขึ้นระหว่างพนักงานกับบริษัทในทุกกรณี”

<u>แนวทางปฏิบัติ</u>

บทบาทของที่ปรึกษาทางการเงิน

4.1 ที่ปรึกษาทางการเงินควร

- กำหนดบทบาทของที่ปรึกษาทางการเงินให้ชัดเจนในการให้บริการแก่ลูกค้าแต่ละครั้ง เช่น บทบาทในการร่วมเข้าทำรายการ (Principle) บทบาทในการเป็นตัวแทน (Agent) หรือบทบาทในการเป็นที่ปรึกษา (Advisor) เป็นต้น เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- คำนึงถึงผลประโยชน์ของลูกค้ามากกว่าผลประโยชน์ของตน

การจัดการกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์

4.2 ที่ปรึกษาทางการเงินควรจัดให้มีมาตรการในการตรวจสอบความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือระบบในการดูแลป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

4.3 ที่ปรึกษาทางการเงินควรแจ้งให้ลูกค้าทราบ เมื่อเกิดหรือมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และพิจารณาถอนตัวจากการให้บริการแก่ลูกค้า ในกรณีที่ไม่สามารถขจัดความขัดแย้งทางผลประโยชน์จนเป็นที่พอใจของลูกค้า อย่างไรก็ตาม ที่ปรึกษาทางการเงินอาจจะสามารถให้บริการแก่ลูกค้าต่อไปได้ หากตกลงกับลูกค้าได้ และการปฏิบัตินั้นไม่ขัดต่อกฎหมายและหลักการปฏิบัติทั่วไป

4.4 ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน ควรจะมีการจัดการด้วยกระบวนการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับทางจริยธรรมทางธุรกิจ โดยรวมถึงการดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องได้แก่ หลักเกณฑ์การได้มาและจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ หลักเกณฑ์รายการที่เกี่ยวโยงกัน รวมทั้ง ประกาศว่าด้วยการให้ความเห็นชอบของที่ปรึกษาทางการเงินและขอบเขตการดำเนินงาน

นโยบายภายในของที่ปรึกษาทางการเงินเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

4.5 ที่ปรึกษาทางการเงินควรกำหนดให้มีการแบ่งแยกหน่วยงานต่าง ๆ (Chinese Wall) ที่เหมาะสมระหว่างฝ่ายงานต่าง ๆ ภายในบริษัท และภายในกลุ่มบริษัท เพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และป้องกันการใช้ข้อมูลที่เป็นความลับ

4.6 ที่ปรึกษาทางการเงินควร

- ไม่เสนอหรือรับข้อเสนอใด ๆ ที่มีลักษณะเป็นการได้มาซึ่งผลประโยชน์ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ โดยไม่เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อลูกค้าก่อน
- กำหนดให้พนักงานเปิดเผยข้อมูลเรื่องผลประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานอื่นนอกบริษัท
- กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการรับของขวัญ หรือผลตอบแทนอื่นจากลูกค้า

4.7 ที่ปรึกษาทางการเงินควรจัดให้มีมาตรการการตรวจสอบดูแล (monitor) การใช้ข้อมูลภายใน ในหน่วยงานต่าง ๆ ของบริษัท

5. การปฏิบัติต่อลูกค้า (Duties to client)

“ที่ปรึกษาทางการเงินควรมั่นใจว่าได้ปฏิบัติงานเพื่อให้ลูกค้าได้รับประโยชน์สูงสุด และคำนึงถึงประโยชน์ของลูกค้ามากกว่าประโยชน์ของตน อย่างไรก็ตามในการทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางการเงินอิสระ ลูกค้าของที่ปรึกษาทางการเงินอิสระต้องหมายรวมถึงผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นรายน้อย และสาธารณะด้วย”

<u>แนวทางปฏิบัติ</u>

การอธิบายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้แก่ลูกค้า

5.1 ที่ปรึกษาทางการเงินควรอธิบายให้ลูกค้าเข้าใจกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่หน่วยงานทางการกำหนด กรณีที่ที่ปรึกษาทราบว่าลูกค้าไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ก็ควรแนะนำให้ลูกค้าเสนอให้หน่วยงานทางการพิจารณาในโอกาสแรก แต่หากลูกค้าปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลเพียงพอ ที่ปรึกษาควรมีมาตรการในการทำงานที่จะยุติการให้บริการ

ที่ปรึกษาทางการเงินควรให้ความร่วมมือตอบคำถามชี้แจงให้หน่วยงานทางการได้รับทราบและให้ความร่วมมือต่อหน่วยงานทางการโดยสุจริตในกรณีที่ได้รับหนังสือขอข้อมูลหรือขอคำชี้แจงจากหน่วยงานทางการ

การกระทำการแทนลูกค้า

5.2 ในการกระทำการแทนลูกค้า ที่ปรึกษาทางการเงินควร

- มั่นใจได้ว่าข้อมูลที่ได้จัดเตรียมให้แก่ลูกค้ามีความถูกต้อง ครบถ้วน และไม่มีข้อมูลที่ทำให้สำคัญผิด
- ชี้แจงให้ลูกค้าเข้าใจข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ลูกค้าใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ
- พร้อมที่จะชี้แจงให้ลูกค้าทราบถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของที่ปรึกษาทางการเงินที่มีต่อลูกค้า
- มั่นใจว่าได้ทำการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้แก่ลูกค้าอย่างเพียงพอ

การใช้ข้อมูลที่เป็นความลับของลูกค้า

5.3 ที่ปรึกษาทางการเงินควร

- มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของลูกค้า และข้อมูลที่ไม่เป็นสาธารณะ (non-public information) อันมาจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษาทางการเงิน

- มีแนวปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการให้ข้อมูลลูกค้าแก่บุคคลใด ๆ จะไม่ทำให้ข้อมูลเกิดการรั่วไหลโดยมิได้เจตนา และการให้ข้อมูลเป็นไปตามหลักความจำเป็นที่ต้องรับรู้ข้อมูล (Need-to-know) โดยการใช้ข้อมูลต้องเป็นไปเพื่อการทำงานนั้น ๆ โดยเฉพาะ รวมถึงการห้ามไปใช้เพื่อเอาเปรียบนักลงทุนอื่น

6. **การจัดการบัญชีส่วนบุคคล** (Personal Account Dealings)

“ที่ปรึกษาทางการเงินควรมั่นใจว่า บัญชีส่วนบุคคลที่ใช้ในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องต้องมีการจัดการอย่างเหมาะสม”

แนวทางปฏิบัติต่อไปนี้เป็นการกล่าวถึงหลักการเบื้องต้นที่ที่ปรึกษาทางการเงินควรขจัดความขัดแย้งทางผลประโยชน์เมื่อทำธุรกรรมซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยบัญชีของที่ปรึกษา หลังจากยุติการทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางการเงินให้แก่ลูกค้า

<u>แนวทางปฏิบัติ</u>

นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของพนักงาน

6.1 ที่ปรึกษาทางการเงินควรมีการกำหนดนโยบายเรื่องการซื้อขายหลักทรัพย์ของพนักงานเป็นลายลักษณ์อักษรว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับอนุญาตให้ซื้อขายหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเพื่อบัญชีตนเองหรือไม่

6.2 กรณีที่บุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับอนุญาตให้ซื้อขายหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเพื่อบัญชีตนเอง :

- นโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษร ควรระบุเงื่อนไขต่าง ๆ ในการที่บุคคลที่เกี่ยวข้องนั้นจะซื้อขายหลักทรัพย์ หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเพื่อบัญชีตนเอง
- บุคคลที่เกี่ยวข้องควรรายงานธุรกรรมที่เกี่ยวข้องต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงาน
- บุคคลที่เกี่ยวข้องควรติดต่อซื้อขายผ่านบริษัทที่ปรึกษาทางการเงิน หรือบริษัทที่ที่ปรึกษาทางการเงินกำหนดหรือมีข้อตกลงเพื่อให้มีการตรวจสอบการใช้ข้อมูลภายในในการซื้อขายหลักทรัพย์ได้ โดยในกรณีดังกล่าวที่ปรึกษาทางการเงินต้องกำหนดให้บุคคลที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมสำเนาหลักฐานการซื้อขายและรายงานการซื้อขายให้แก่เจ้าหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อทำการตรวจสอบต่อไป
- รายงานการซื้อขายในบัญชีของบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือบัญชีที่เกี่ยวเนื่องกับบุคคลที่เกี่ยวข้องควรแยกบันทึกรายการให้ชัดเจน
- ธุรกรรมในการซื้อขายของบัญชีบุคคลที่เกี่ยวข้องและบัญชีอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ควรมีการรายงานและมีการติดตามโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียอื่น ๆ ในธุรกรรมนั้น และเป็นผู้ตรวจสอบหาสิ่งผิดปกติในบัญชี เพื่อให้มั่นใจว่ารายการซื้อขาย หรือคำสั่งซื้อขายโดยที่ปรึกษาทางการเงินของบริษัท หรือบริษัทในเครือจะไม่ทำให้ลูกค้าเสียประโยชน์

การกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ของพนักงาน

6.3 ที่ปรึกษาทางการเงินควรมีระบบการจัดทำหลักทรัพย์ที่อยู่ในบัญชี watch list และ restricted list เพื่อการติดตามดูแลบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ส่วนบุคคล และบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

7. การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและ การป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Counter Terrorist Financing)

"ที่ปรึกษาทางการเงินต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอย่างเคร่งครัด"

แนวปฏิบัติ

7.1 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตนและตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (Know Your Customer : KYC / Customer Due Diligence : CDD) ทุกครั้ง

7.2 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องมีการกำหนดนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย นโยบายการรับลูกค้า และนโยบายการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการฟอกเงินอย่างเคร่งครัด ตามประกาศ กฎกระทรวงและประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556

7.3 ที่ปรึกษาทางการเงินต้องจัดให้มีหน่วยงานหรือมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบทำหน้าที่ติดตามการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556 รวมทั้ง กฎกระทรวง ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

8. การต่อต้านคอร์รัปชั่น (Anti-Corruption)

“ที่ปรึกษาทางการเงินควรมีความมุ่งมั่นในการต่อต้านคอร์รัปชั่นทุกรูปแบบ”

แนวปฏิบัติ

การแสดงเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นในการต่อต้านคอร์รัปชั่น

8.1 ที่ปรึกษาทางการเงินควรมีการกำหนดนโยบายต่อต้านคอร์รัปชั่นและแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท โดยนโยบายและแนวปฏิบัติดังกล่าวควรครอบคลุมถึงการให้และรับของขวัญ ค่าบริการต้อนรับ และผลประโยชน์อื่น ๆ จากลูกค้า การบริจาคเพื่อการกุศล การให้เงินสนับสนุน และการให้ความช่วยเหลือทางการเมือง รวมทั้ง สื่อสารทำความเข้าใจกับผู้บริหารระดับสูงและพนักงานให้เข้าใจถึงนโยบายและวิธีการปฏิบัติในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ที่ปรึกษาทางการเงินควรเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานในรายงานประจำปีหรือช่องทางสื่อสารต่าง ๆ ขององค์กรให้แก่สาธารณชนได้รับทราบ

8.2 ที่ปรึกษาทางการเงินควรมีการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต เพื่อจะได้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน และประสิทธิผลของนโยบายและกระบวนการต่อต้านการคอร์รัปชั่น และนำมาพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชั่น

8.3 ที่ปรึกษาทางการเงินควรสนับสนุนให้ลูกค้ามีบรรษัทภิบาลที่ดี และมีนโยบายหรือมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชั่น